

Juryrapport Ondernemersprijs Horst aan de Maas 2019 voor Nieuw Gemengd Bedrijf

Thema 2019: Mens en dier

- Sinds 2004 is er door de ondernemers Kuijpers Kip en Houbensteyn gewerkt aan het concept *Nieuw Gemengd Bedrijf*. Het Nieuw Gemengd Bedrijf is een modern samenwerkingsconcept waarbij diverse afzonderlijke agrarische activiteiten samen worden gebracht op één locatie.
- Kuijpers Kip van de familie Kuijpers, is een gesloten vleeskuikenbedrijf met circa één miljoen vleeskuikens, een eigen broederij en op termijn een eigen slachterij op één locatie. De verkorte keten reduceert het transport tot een minimum. Dit draagt bij aan stressvermindering bij de dieren en een geringere kans op uitbraak van dierziekten. Naast de verbetering van het dierenwelzijn is deze bedrijfsvoering minder belastend voor het milieu en levert dit ook nog eens een kostenbesparing op.
- De Houbensteyn Groep is een gesloten varkensbedrijf van de families Houben en Vullings met plaats voor ca. 2.500 zeugen, 10.000 biggen, ruim 19.000 vleesvarkens en een eigen voerkeuken. De verkorte keten zorgt ook hier dat transport van levende dieren tot een minimum is terug gebracht. Transportstromen met varkens vanuit andere bedrijven is daarmee nagenoeg overbodig. Dit verbetert het dierenwelzijn en vermindert het risico op dierziekten.
- Het samenbrengen van activiteiten maakt het dus mogelijk om het dierenwelzijn te verbeteren, milieuvriendelijker voedsel te produceren en concurrerend te zijn. Deze bijna holistische benadering vormt een win-win-win strategie waarbij mens, dier en milieu centraal staan. De missie en visie die deze strategie richting geeft heet “lekker eten voor iedereen” en is een strategie met investeringen voor de lange termijn.
- De jury ziet dat deze ondernemers, en de nieuwe generatie, zich bewust positioneren als ultra-moderne voedselproducenten en zich daarmee duidelijk onderscheiden van anderen. Een uitdagende strategie in een sector liggend onder een enorm maatschappelijk vergrootglas.
- Toeleverende bedrijven, universiteiten en studenten van ver buiten de landsgrenzen staan in de rij om onderdeel te zijn van dit revolutionaire concept. Het Nieuw Gemengd Bedrijf zet het “boer”-zijn in een moderne vorm stevig op de kaart in Horst aan de Maas. De ondernemers werken ook samen buiten de eigen sector. Zij treden daarmee uit hun comfortzone ten einde bijzondere innovaties te verwezenlijken.
- Kuijpers Kip en Houbensteyn Groep hebben ieder een eigen bedrijfsvoering gericht op de productie van betaalbaar kippen- en varkensvlees. Hun jarenlange samenwerking krijgt op termijn een nog intensievere vorm door de bouw van een Bio Energiecentrale voor verwerking van meststromen, slachtafval en andere organische stromen tot waardevolle producten,
- Met de komst van de Biomassacentrale op dezelfde locatie is de kringloop sluitend en afval weer een inputstroom
- De dieren bij Nieuw Gemengd Bedrijf zijn gehuisvest in emissiearme stallen met enorme luchtwassers die continu gemonitord worden. Kuijpers Kip heeft bijvoorbeeld haar uitstoot van stikstof, ammoniak, fijnstof en ziektekiemen tot nagenoeg nul weten te reduceren.
- Er wordt voorzien in eigen stroombehoefte via zonnepanelen op het dak. Daarnaast is *familiewarmte* een innovatie waarbij gerecyclede warmte van oudere dieren (kippen) wordt gebruikt voor jongere generaties. Op korte termijn gaat men lichtcycli toepassen in de broederij. Hiermee wordt getracht een bioritme na te bootsen zodat kuikens, waarvan de eieren normaliter in het donker worden uitgebreed, na geboorte minder last hebben van een zgn. *jetlag*. Dit komt wederom ten goede aan dierenwelzijn en een betere productiviteit.
- Het zijn dit soort innovaties die de jury overtuigen van het grote belang van dit bedrijfsconcept voor de hele sector en zelfs voor de hele wereldvoedselproductie.
- De jury is buitengewoon geraakt door het doorzettingsvermogen van beide ondernemers. In moeilijke tijden zijn de families nader tot elkaar gekomen en hebben zij de continue negatieve publiciteit en procedures samen doorstaan. Met geduld en een groot geloof in eigen visie hebben deze ondernemers elkaar vastgehouden.
- De transparante houding naar omwonenden, actiegroepen en anderen die zich zorgen maken/maakten over deze schaalvergroting maken van deze ondernemers een toonbeeld van visionair maatschappelijk ondernemerschap.
- Samenwerking en kennisdeling met andere bedrijven, toeleveranciers en bijvoorbeeld de onderwijswereld zorgen ervoor dat hetgeen geleerd wordt gebruikt kan worden in de hele wereld en draagt dan zorgvuldig bij aan de verbetering van het milieu, het dierenwelzijn en bedrijfsresultaten. De regio Horst aan de Maas heeft daarmee een stevige plaats binnen de Nederlandse kenniseconomie.
- Ten tijde van het huidige maatschappelijk debat over de stikstofuitstoot bewijzen deze ondernemers dat zij reeds 15 jaar geleden al inzagen dat het roer om moest. De jury verwacht dat in de toekomst meer en meer agrarische bedrijven het voorbeeld van de kringlooplandbouw en de gesloten keten gaan volgen. De visie en vastberadenheid van Kuijpers Kip en de Houbensteyn Groep bieden hoop voor de sector waarin er, naar hun volle overtuiging, plaats blijft voor zowel grote als kleinere bedrijven. Daarmee is het NGB een echte koploper.
- Met de ketenbenadering zetten deze ondernemers Horst aan de Maas én Nederland op de innovatie kaart.

Leden Jury 21 november 2019:

Dhr. Chris Buijink

Voorzitter Nederlandse Vereniging van Banken en vrm. secretaris-generaal Ministerie van Economische Zaken

Dhr. Jan Zuidam,

Vrm. voorzitter Limburgse Werkgeversvereniging, vrm. voorzitter Brainport 2020, vrm. lid Raad van Bestuur en vice-president DSM

Mw. Saskia Goetgeluk, CEO Brightlands Campus Greenport Venlo.